

GÜNGÖR URAS

Sanat taciri Wehner'in "hazine" si şimdi "Tünel" de

Hacer Gündoğdu bundan beş yıl önce inanılmayacak bir işi başardı. Berlin'de satışa çıkarılan bir "sanat dükkanı" nı dolapları ile, rafları ile, çekmeceleri ile olduğu gibi İstanbul'a taşıdı. Dolapların, rafların, çekmecelerin içi "sanat" dolu... Ve de beş yıldır Tünel'de nasıl bir "hazine" bulunduğu çok kimse farkında değil.

Önce "hazine"yi, sonra "Hacer" Hanım'ın ilginç hikayesini anlatayım.

Kunsthandel Wehner (sanat taciri Wehner) bir aile firması. Yüz yılı aşan geçmişi var. Berlin'in bir zamanlar sanat merkezi olan "Krenzberg" mahallesinde bir avlu çevresinde, sanat kitapları, sanat baskıları, tıpkıbasım, cilt atölyeleri, marangozhane ve yaldız atölyeleri ile "Wehner" kocaman bir müessese olmuş. Duvar çekilince Wehner Doğu'da kalmış. Doğu Berlin'in sanat evi olarak Doğu Bloku ile Rusya'nın tüm sanatçılarının eserlerini toplamış. Batı'da bilinmeyen sanat eserlerine ulaşmış. Baba Wehner ölünce torunlar işe sahip çıkmamış. Berlin Duvarı yıkılınca Krenzberg'in sanatçıları için önemi kaybolmuş. Emlakçiler için önemi artmış. Wehner'in torunları binaları boşaltıp, gayrimenkul olarak değerlendirme arayışında iken Ahmet Doğan bu sanat hazinesine ilgi göstermiş. Muhtar Katırcıoğlu bu hazine ile Türkiye'de ilgilenecek tek kişinin Hacer Gündoğdu olabileceğini düşünerek Hacer Hanım'ı yüreklendirmiş.

Hacer Gündoğdu da "hazine"yi Berlin'den Türkiye'ye taşımış. Çok kişi için "hazine", paradır, altındır, eşyadır... Halbuki sanat hazinesi yağlıboya tablo, tıpkıbasım, gravür, çerçeve, kitap, kartpostal... Ve sanat hazinesini de çok kimse hazineden saymıyor. Her ne ise... İşte bu sanat hazinesi Tünel Geçidi 7 numarada, Hacer Hanım'ın dükkanında...

Şimdi de Hacer Hanım ile dükkanını an-

Hacer Hanım Samsunlu bir ailenin sekiz çocuğundan biri. Kardeşi Kaşif ile birlikte yüksek tahsillerini 1968 - 1975 yıllarında Viyana'da yaptılar. 1976 yılında Nuruosmaniye Caddesi 48 numarada, babalarının mülkü olan bir dükkanda turistlere sanata dönük eserler satmaya başladılar. Hacer Gündoğdu Tünel Geçidi'ndeki dükkanını 1994 yılında açtı. Tünel Geçidi (veya Tünel Pasajı) İstiklal Caddesi'nin en ucunda, Tünel Meydanı'nda, üç eski binanın ortasındaki üzeri açık geçittir. Geçidin başında ve sonunda iki büyük demir kapı bulunur. İnsanı etkileyen, insanı geçmişlere götüren bir havası vardır. Bu geçidi yıllarca antikacı, kitap kurdu Mustafa Kayabek'in dükkanı süsledi... (Onun hikayesini de bir başka yazıda anlatacağım.) Hacer Hanım'ı pasaja çeken de Mustafa Kayabek'in "gizemli dükkanı" oldu. Hacer Hanım, hastanelere sağlık gereçleri, ilaç satan eski bir dükkanı raflarına dokunmadan sanat ürünleri satan bir dükkana dönüştürdü. Sonra yanındaki de kiraladı. Berlin'den gelen "hazine" şimdi bu iki dükkanda. Wehner'in dolapları, kartoteksleri, çekmeceleri sanki bu dükkanlar için yapılmış. Yüzyıldır burada imiş gibi.

Çekmecelerde sanatçının ismine göre sıralanmış, milyonlarca kartpostal büyüklüğünde resim var. Doğu ve Batı'nın tüm ressamlarının tüm eserleri. Çekmecelerde gene sanatçı isimlerine göre sıralanmış tıpkıbasımlar. Gravürler. Ufak yağlıboya tablolar.

Ancak sanatı destekleyen kültür politikasına sahip devletlerin desteği ile üretilebilecek, çoğaltılabilecek eserler şimdi İstanbul'da... Berlinli sanat taciri Wehner'in düzeni insanı şaşırtıyor. Konularına göre resimler, gravürler, suluboya veya tıpkıbasımlar... Hayvan serisi dolabı... Bir çekmece çekiyorsunuz, kuşlar, böcekler, atlar, koyunlar vesaire, vesaire... Gemi dolabı... Yelkenliler, takalar, sandallar... Bitki dolabı... Çiçekler, ağaçlar vesaire vesaire...

Fiyatlar da makul. Albrecht Dürer'in 16. yüzyıl tekniği ile çoğaltılan gravürü çerçevesiz olarak 30 milyon lira. Küçük suluboya, yağlıboya Alman ressamlarının tabloları 25 milyon lira. "Lichdrucktechnik" basımı İtalyan ressam Canaletto'nun resimleri 3 milyon lira... Kartpostal boyu istediğiniz ressamın, istediğiniz eseri 500 bin lira...

En iyisi, imkanınız var ise, Tünel Geçidi'ne kadar bir zahmet gidip bu anlattıklarımı gözlemlenizle görünüz...

Hacer Hanım, sanat dükkanının karşısındaki, Mustafa Kayabek'in terk ettiği kitapçı dükkanını da hiçbir şeye dokunmadan kahve haline dönüştürmüş. İsme "Ka - Ve"... Batı ülkelerindeki sanatçı kahveleri benzeri "rüya atmosferinde" sınırsız bir farklı kahve. Orada Hacer Hanım'ın ablası Azime Gündoğdu yapımı "kıvratma" yer sıcak bir çay içersiniz... Ka - Ve, sabahtan geceyarısına kadar açık.